

ادراک معماری روستا

www.ketab.ir

سرشناسه: مهدی نژاد، جمال الدین، ۱۳۴۲-

Mahdinezhad, Jamaleddin

عنوان و نام پدیدآور: ادراک معماری روستا/ مولفین جمال الدین مهدی نژاد، علی شرقی، فائزه اسدیپور؛ ویراستار علمی فائزه اسدیپور.

مشخصات نشر: قزوین: جهاد دانشگاهی، سازمان انتشارات، واحد قزوین، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: [۸]، ۲۲۸ ص: مصور (بخشی رنگی).

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۴۹۰۱-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

موضوع: خانه‌های روستایی -- ایران -- طراحی و ساخت

موضوع: Country homes -- Iran -- Design and construction

موضوع: خانه‌های روستایی -- طرح و ساختمان

موضوع: Country homes -- Design and construction

شناسه افزوده: شرقی، علی، ۱۳۴۷-

شناسه افزوده: اسدیپور، فائزه، ۱۳۶۹-

شناسه افزوده: جهاد دانشگاهی. واحد قزوین. سازمان انتشارات

رده بندی کنگره: TH ۴۸۵۰

رده بندی دیویی: ۶۹۰/۸۳۷

شماره کتابشناسی ملی: ۷۵۰۰۲۰۱

وضعیت رکورد: فیفا

عنوان: ادراک معماری روستا

مؤلفین: جمال الدین مهدی نژاد، علی شرقی، فائزه اسدیپور

ویراستار علمی: فائزه اسدیپور

ویراستار ادبی: فاطمه حبیبی

طراح جلد: فائزه اسدیپور

طراح گرافیک و صفحه‌آرایی: عاطفه ابراهیمی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۴۹۰۱-۰

چاپ: نوبت اول - ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بهاء: ۱۲۰۰۰۰۰ ریال

انتشارات
جهاد دانشگاهی
قزوین

مصوبه شورای شعبه
انتشارات جهاد دانشگاهی قزوین

ناشر: انتشارات جهاد دانشگاهی قزوین
کلیه حقوق محفوظ است ©

پیشگفتار

محیط پدیده‌ای است که انسان را همه‌جانبه در بر گرفته و تأثیرات بسیاری بر همه جنبه‌های حیات او می‌گذارد. از این رو انسان همیشه تعاملی تنگاتنگ با طبیعت و محیط پیرامون خود داشته و خود نیز نقش مؤثری در شکل‌دهی به آن ایفا کرده است. ادراک فرایندی است که در مرکز هرگونه رفتار محیطی قرار دارد؛ زیرا محیط، منبع تمام اطلاعات است. محیط تمام حس‌ها را تحریک می‌کند و فرد را با اطلاعاتی بیش از توان پردازش او روبه‌رو می‌کند. بنابراین، ادراک چیزی مثل احساس کردن نیست؛ بلکه نتیجه تصفیۀ پردازش فرد به واسطۀ تجربه شناختی اوست. محیط نیز از عوامل و پدیده‌های طبیعی، عناصر انسان‌ساخت شکل گرفته و محصول توسعه و رشد جوامع انسانی، واکنش متقابل بین پدیده‌های طبیعی و انسان و همچنین کنش متقابل بین پدیده‌های طبیعی و انسان‌ساخت است. در واقع انسان همواره رابطۀ نزدیکی، مستقیم و بی‌واسطه با محیط پیرامون خود داشته و در این رابطۀ متعامل و پویا، هم استفاده‌کننده از محیط، هم خلق‌کننده محیط و هم متأسفانه تخریب‌کننده آن بوده است. بشر در جوامع اولیه به دلیل وجود همین نزدیکی هیچ‌وقت متوجه نقش عظیم محیط در سلامت روحی و روانی خود نشده بود. به تدریج شهری شدن زندگی روستاییان و وابستگی بشر به زندگی ماشینی، او را از درک احساس و عواطف محیط پیرامون و آسایش حاصل از کیفیت‌های موجود در محیط طبیعی دور ساخت.

لذا نحوه ادراک محیط یکی از مباحث و مفاهیم کلیدی در حوزه مطالعات متقابل انسان-محیط در مقیاس‌های کلان و خرد است. از آنجا که نظام عصبی و ادراکی انسان مسئول برقراری ارتباط بین انسان و محیط زیست اوست و امکانات و محدودیت‌های خاصی دارد، لذا بدون توجه و اشراف کافی به فرایندهای درک و فهم محیط از سوی مردم و سازوکارهای مرتبط با آنها، نمی‌توان در محیط مداخله کرد. زیرا همین درک و فهم است که در نهایت تعبیر و تفسیر آنان را از محیط و جهان پیرامونشان شکل می‌دهد و اغلب به شکل رفتار در محیط بروز و ظهور پیدا می‌کند. انسان برای برقراری ارتباط و تعامل با محیط، نیازمند کسب اطلاعات از محیط اطراف خود است. محیط اطراف، یا به عبارتی جهان واقعی، همواره به عنوان فرستنده، اطلاعات مربوط به خود را در ابعاد و به روش‌های مختلف ارسال می‌کند.

فهرست

فصل ۱: تاریخچه ادراک	۱
تاریخچه ادراک	۱
۱-۱- مقدمه	۳
۱-۲- ادراک و شناخت از نظر فلاسفه و اندیشمندان یونان	۳
۱-۳- ادراک و شناخت از نظر فلاسفه و اندیشمندان جدید غرب	۶
۱-۴- ادراک و شناخت از نظر فلاسفه و اندیشمندان اسلامی	۱۲
۱-۵- جریانات اخیر در حوزه احساس و ادراک	۲۴
۱-۶- احساس و ادراک در روان‌شناسی امروز	۲۶
۱-۷- جمع‌بندی	۲۸
فصل ۲: ادراک، احساس و زمان	۲۹
ادراک، احساس و زمان	۲۹
۲-۱- مقدمه	۳۱
۲-۲- مفهوم ادراک	۳۲
۲-۲-۱- معنای لغوی	۳۲
۲-۲-۲- معنای مفهومی	۳۳
۲-۲-۳- معنای بیولوژیکی	۳۴
۲-۳- مراحل ادراک	۳۵
۲-۳-۱- ماهیت ادراک	۳۶
۲-۳-۲- ذاتی و اکتسابی بودن ادراک	۳۹
۲-۴- فرایند ادراک	۴۲
۲-۴-۱- از دیدگاه روان‌شناسی	۴۲
۲-۴-۲- از دیدگاه جک نسر	۴۳
۲-۴-۳- از دیدگاه ایتلسون	۴۴
۲-۵- از ادراک تا احساس و شناخت	۴۵
۲-۵-۱- مفهوم احساس	۴۵
۲-۵-۲- تفاوت احساس و ادراک	۴۶
۲-۵-۳- محرک‌های حسی انسان	۴۶

۴۷	 ۲-۵-۳-۱- بینایی
۴۸	 ۲-۵-۳-۲- شنوایی
۴۹	 ۲-۵-۳-۴- بویایی
۴۹	 ۲-۵-۳-۵- لامسه
۵۰	 ۲-۵-۴- روند ادراک حسی
۵۶	 ۲-۵-۵- نقش فضا در ادراک حسی
۵۸	 ۲-۶-۲- زمان و ادراک
۵۸	 ۲-۶-۱- جنبه‌های زمانی ادراک
۵۹	 ۲-۶-۲- تأثیر زمان در ادراک
۶۰	 ۲-۷- جمع‌بندی

۶۱	 فصل ۳: ادراک محیط
۶۱	 ادراک محیط
۶۳	 ۳-۱- مقدمه
۶۳	 ۳-۲- مفهوم محیط
۶۷	 ۳-۳- رابطه انسان با محیط
۶۸	 ۳-۴- شیوه‌های شناسایی محیط
۶۸	 ۳-۴-۱- ترسیم ذهنی تصاویر
۶۸	 ۳-۴-۲- دیدگاه زندگی روزمره
۶۸	 ۳-۵- ادراک محیط
۷۰	 ۳-۵-۱- عوامل مؤثر بر ادراک محیط
۷۳	 ۳-۵-۲- نظریه‌های ادراک محیطی
۷۴	 ۳-۵-۱-۲- نظریه کل‌نگر گشتالت (۱۹۱۲)
۷۵	 ۳-۵-۲-۲- نظریه احتمال‌گرایی برانسویک (۱۹۴۳)
۷۶	 ۳-۵-۳-۲- نظریه مراحل رشد پیاژه (۱۹۵۶)
۷۷	 ۳-۵-۴-۲- نظریه لینچ (۱۹۶۰)
۷۷	 ۳-۵-۲-۵- نظریه روان‌شناسی سازش‌مند یا کنش متقابل ادراک (۱۹۶۰)
۷۸	 ۳-۵-۲-۵- نظریه کنش متقابل
۷۸	 ۳-۵-۲-۶- نظریه بوم‌شناختی گیبسون (۱۹۶۶)
۷۹	 ۳-۵-۲-۷- جمع‌بندی نظریات

۸۱	۶-۳- جمع‌بندی
۸۳	فصل ۴: فرایند ادراک بصری و اصول آن
۸۳	فرایند ادراک بصری و اصول آن
۸۵	۱-۴- مقدمه
۸۵	۱-۴- عمل دیدن
۸۹	۲-۴- حس بینایی
۹۱	۱-۲-۴- مراتب زیست‌شناختی بینایی
۹۱	۱-۱-۲-۴- شبکه
۹۵	۳-۴- مراتب ادراک در بینایی
۹۹	۱-۳-۴- میدان تصویر
۱۰۳	۲-۳-۴- نگاه کردن انتخابی
۱۰۶	۴-۴- بصر، سازمان بصری و نظام آن
۱۰۶	۱-۴-۴- تعریف سازمان و نظام بصری
۱۰۷	۲-۴-۴- انگاره‌های نظام بصری
۱۰۷	۱-۲-۴-۴- عناصر نظام بصری
۱۰۷	۱-۱-۲-۴-۴- کیفیت‌های بصری
۱۰۸	۲-۲-۴-۴- کیفیت روابط بین عناصر
۱۰۸	۵-۴- مدیریت بصری
۱۰۹	۱-۵-۴- تعریف مدیریت بصری
۱۰۹	۲-۵-۴- پیشینه مدیریت بصری
۱۱۰	۳-۵-۴- چارچوب مدیریت بصری
۱۱۰	۴-۵-۴- اهداف و وظایف مدیریت بصری
۱۱۳	۶-۴- ادراک بصری
۱۱۳	۱-۶-۴- تاریخچه ادراک بصری
۱۱۴	۲-۶-۴- فیزیولوژی ادراک بصری
۱۱۹	۳-۶-۴- روان‌شناسی ادراک بصری
۱۲۱	۴-۶-۴- اصول ادراک بصری از نظر روان‌شناسان
۱۲۱	۱-۴-۶-۴- کاربرد قوانین بصری گشتالت در معماری و شهرسازی
۱۲۴	۱-۱-۴-۶-۴- اصل مشابَهت